

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20108>

Öz

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ), ebeveyn ve bebek aras?ndaki kritik ilk dönemdeki ba?lanma kalitesini de?erlendirmek üzere Türk kültürüne uyarlanm?? bir araçtır. Bu ölçek, annelerin bebekleriyle kurduklar? duygusal ve davran??sal ili?kiyi, özellikle de ba?lanmada ya?anabilecek potansiyel güçlükleri ve riskleri belirlemeyi hedefler. Ölçek toplam 25 maddeden olu?makta ve 6'l? Likert ölçe?i format?nda derecelendirilmektedir. Ölçe?in güvenilirlik çal??mas?, 2014 y?l?nda Yalç?n ve arkada?lar? taraf?ndan yay?mlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonras? Ba?lanma, Anne-Bebek İli?kisi, Psikometrik Uyarlama, Ba?lanma Teorisi, Ebeveynlik, Güvenilirlik.

Yazarlar

S. Songül Yalç?n, E. Örün, P. Özdemir, B. Mutlu, A. Dursun.

Amaç

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ), annelerin do?um sonras? dönemde bebekleriyle kurduklar? duygusal ve davran??sal ba?lanma kalitesini sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle ba?lanma sürecinde ortaya ç?kabilecek olası bozukluklar?, reddetme e?ilimlerini ve bebek bak?m?nda ya?anan gerginlikleri tespit etmede klinik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m için tasarlanm??tır.

Bu spesifik adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an anneler üzerindeki psikometrik özelliklerini, özellikle de iç tutarlılık güvenilirliğini test etmek ve Türk popülasyonuna geçerli bir de?erlendirme aracı sunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yapı

DSBÖ, psikolojideki temel ba?lanma teorisi üzerine kurulmuştur. Ölçtü?ü temel yapı, annenin do?um sonras? dönemde bebe?ine kar?? gösterdi?i duygusal yakınlık, hassasiyet ve tepkiselliktir. Ölçek, ba?lanmanın kalitesini teorik olarak dört temel alt boyutta incelemektedir:

Ba?lanmada Bozukluk (Alt Ölçek 1)

Reddetme ve Sinirlilik (Alt Ölçek 2)

Bebek Bak?m?nda Gerginlik (Alt Ölçek 3)

?stismar Riski (Alt Ölçek 4)

Ancak, güvenilirlik analizleri sonucunda alt ölçeklerin bazıları düşük iç tutarlılık gösterdiği için, ölçeğin pratik değerlendirilmesi genellikle tek bir toplam skor üzerinden yapılmaktadır (bkz. Güvenirlik ve Faktör Analizi bölümleri).

Geçerlik

Yalçın ve arkadaşlarının 2014 tarihli güvenilirlik çalışmasında geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel sonuçlar doğrudan belirtilmemiştir. Uyarılma çalışmaları da geçerlik, genellikle orijinal ölçeğin yapısal uygunluğunun korunması ve kültürel ete?erliliğin sağlanması yoluyla desteklenir.

Ölçeğin tam psikometrik değerlendirilmesi için, gelecekteki araştırmaları, yapı geçerliliğini (örneğin, Doğrulayıcı Faktör Analizi) ve diğer bağlanma ölçütleriyle ilişkisini inceleyen ölçüt bazıları geçerlik çalışmaları içerdiği önerilmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach alfa** katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. DSBÖ'nün 25 maddelik toplam skoru için hesaplanan Cronbach alfa değeri 0.75 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin genel olarak psikometrik literatürde kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

Alt ölçeklerin güvenilirlik katsayıları ise daha düşük değerler sergilemiştir:

Ba?lanmada Bozukluk (Alt Ölçek 1): 0.62
Reddetme ve Sinirlilik (Alt Ölçek 2): 0.53
Bebek Bakımında Gerginlik (Alt Ölçek 3): 0.40
?stismar Riski (Alt Ölçek 4): 0.11

Özellikle 4. alt ölçeğin (?stismar Riski) tutarlılık katsayısının (0.11) son derece düşük olması, bu alt ölçeğin bağımsız bir boyut olarak güvenilir bir şekilde ölçüm yapamadığını ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Güvenirlik analizlerinin sonuçlarına dayanarak, ölçeğin faktör yapısı hakkında önemli bir karar alınmıştır. Teorik olarak dört alt boyuttan oluşmasına rağmen, 4. alt ölçeğin (?stismar Riski) iç tutarlılığı (Cronbach alfa = 0.11) kabul edilemez düzeyde düşük olması nedeniyle, araştırmacılar bu alt ölçeğin ayrı bir faktör olarak değerlendirilmesinden vazgeçmiştir.

Bu nedenle, Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i'nin (DSBÖ) Türk örneğinde pratik değerlendirilmesi, 25 maddenin tamamını kapsayan **tek bir toplam skor** üzerinden yapılmıştır.

tavsiye edilmi?tir. Bu yakla??m, zay?f tutarl??a sahip alt boyutlar?n neden olabilece?i yorumlama hatalar?n? minimize etmeyi sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale), 25 madde

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Anneler (Mothers)

Age Group: Do?um sonras? dönemdeki anneler (Postpartum mothers)

Population Details: Türk anneler örneklemi üzerinde psikometrik özellikleri incelenmi?tir.

Test Methodology: Ölçek, 6'l? Likert ölçe?i kullan?larak derecelendirilir. Derecelendirme format? 0=her zaman ile 5=hiçbir zaman aras?nda de?ilmektedir. Yüksek toplam skorlar, annenin bebe?iyle kurdu?u ba?lanmada daha fazla zorluk veya risk oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonras? Dönem, Anne-Bebek Ba?lanmas?, Psikometri, Psikolojik Test, ?ç Tutarl??k, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: siyalcin@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: S. Songül Yalç?n)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, bilimsel ara?t?rmalar d???ndaki ticari veya klinik amaçlar için sorumlu yazar (S. Songül Yalç?n) ile ileti?ime geçilerek izin al?nmas?n? gerektirebilir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Yalç?n, S.S., Örün, E., Özdemir, P., Mutlu, B. ve Dursun, A. (2014). Türk Annelerde Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçeklerinin güvenilirli?i. *Çocuk Sa?l??? ve Hastal?klar? Dergisi*, 57, 246-251.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [dogum-sonrasi-baglanma-olcegi-dsbo-toad.pdf](#)

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçe?in maddeleri yer almamaktad?r. Ölçek toplam 25 maddeden olu?maktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM